

LOOTOL E RUUHU CENIIDO

Joe Makkini

Ina jeyaa e ko buri heewde e haalaaji Biibal burdi jiiɓde e faamde e nder hakkillaaji yimbe ko lootgol e Ruuhu Ceniido. Feccere mawnde e jiiɓru nduu ina safree e firo deftere laabtunde - hol ko woni lootgol e Ruuhu Ceniido tigi rigi? So dum faamnaama, ndeen fannuuji goddi dii ina laabta, ko wayi no :

1. Ko ndeye neddo lootetee e Ruuhu?
2. Hol no neddo anndirta so tawii o lootaama e Ruuhu walla alaa?
3. Mbele haalde demde ko maande wonde neddo lootaama e Ruuhu?
4. Hol ko wadi e galle Korneliyus e nder Kuude 10?
5. Mbele lootgol "e" walla "e" Ruuhu ko huunde wootere e lootgol "ngam" walla "e" Ruuhu?
6. Mbele lisaa ina haala lootgol e Ruuhu nde o wiya Nulaabe: "on kebat baawde nde Ruuhu Ceniido jippii e mon" (Kuude 1:8)?
7. So tawii lootgol e Ruuhu Ceniico ina woodi e lootgol e ndiyam, mbele ezen mbaawi wiya ko "lootgol gootol tan?"

Lootgol E Ruuhu Ceniido Ko Lisaa Wadi, Tan.

Matiyo 3:11 "Miin kam mi lootata on ndiyam ngam tuubde, ammaa garoowo baawo am buri yam semmbe, mi fotayyi hoosugo pade maako. Kanko lootan on bee Ruuhu Ceniido e yite."

Marku 1:8 "Mi looti on bee ndiyam, ammaa kanko lootan on bee Ruuhu Ceniido."

Luuka 3:16 Yuhanna jaabi, wi'i fuu: "Miin mi looti on bee ndiyam, ammaa mo buri am semmbe don wara, mo mi fotayyi bustugo limce pade maako. O looti on bee Ruuhu Ceniido e yite."

Yuhanna 1:33 "Mi anndaa mo, ammaa nelɗo yam lootugo bee ndiyam wi'i yam: 'To a yi'i Ruuhu don jippa dow maako, don joodi dow maako, kanko woni lootugo bee Ruuhu Ceniido.'"

Tesko: wonaa huunde nde yimbe mbaɗi, wonaa kadi huunde nde Ruuhu Ceniido wadi kono ko lisaa wadi.

1. Yuhanna (mo buubni) ina waajoo hedotoobe mum yo tuub bakkatuuji mum en ngam hisde.
2. O humpitii be wonde godɗo burɗo mo mawnude ina ara; ko cfuum wacfi, waktu mo 6e beydata feere tuubde ina famcfi.
3. Yuhanna haalaani ñaldi walla limlebbi (wonaa yamiroore walla nde dum wadata); kono ko fayti e mawngu lisaa tan.

4. Laamu makko ina yiyee e no o waawirta lootde Ruuhu Ceniido e yiite.
  - a. gooto. lissaa ina jogii baawde e dow dido bee.
  - b. Wonaa ko dido bee ngoni huunde wootere.

5. Lootgol e Ruuhu Ceniicfo ngol alaa ko woni e mum so wonaa yiite.
  - a. gooto. "Demde yiite" gonde e dow nulaabe e nder Kuude 2, ngonaano buubgol e nder yiite.
  - b. Deedoo lootgol didi ina njogii faayiidaaji didi ceertudi.

6. Lootgol ngol e yiite.
  - a. gooto. Matiyo 3:12; "Funnde makko ina woni e junngo makko, o labbinan alkamaari makko, o mooftan alkamaari makko e nder galle makko, kono o buubnan yiyam dam e yiite mo mumtataa."
    - i. Mi. Yuhanna ina anndi e nder nan6e makko ina woodi pelle cficfi, ja66otoo6e haala makko (alkama), e ja66otoo6e haala makko (alkamaari).
    - ii. Ja66otoo6e cfum, tuub6e, ke6at barke lootgol e Ruuhu.
      - tati. Saliibe dum bee kebata ko jukkungo lootgol ngol e yiite.
        - (a) Dum wadii e beedoo hedotoobe e hitaande 70 caggal lissaa nde Roomnaabe halki Urusaliima.
        - (b) Ngol cfoo kewu haalaaka e nder linjiila Yuhanna, ina gasa tawa ko sabu Yuhanna winndaa ko caggal hitaande 70 caggal lissaa
      - iv. Malaki 4:1-6 ina nanndi e Matiyo 3:10-12.

Kuude Nelaabe 2:33; "Ngam maajum, nde o toownaama haa nyaamo Allah, o hebi fodoore Ruuhu Ceniido mo Baaba maako fodi, o rufi ko on nji'ata jooni, ko on nanata."

Hay gooto (walla yim6e walla Ruuhu) lootataa e Ruuhu. Ko lissaa tan wadata duum. Yimbe ina loota ndiyam e Ruuhu ina hokka dokke e baawde ngam waawde kono kadi lootaaki e Ruuhu. So en njangii e nder deftere nde neddo golloowo walla Ruuhu golloowo huunde, en mbaawa annudde wonde hono duum firtaani lootgol e Ruuhu Ceniido.

Lootgol Ruuhu Ceniido Ko huunde nde Ruuhu wadata, wonaa Ruuhu wadata.

Matta 3:11 Yeesu ... "looti bee Ruuhu."

Deftere nde wolwataa dow lootugo "be" Ruuhu ammaa lootugo "be" Ruuhu.

1. Wonaa huunde nde Ruuhu wadi (hebbinde, siifde, rokkude doole, rokkude dokke) kono ko huunde nde lissaa wadi e Ruuhu.
2. Wonaa dokkal haalde demde (dum ko huunde nde Ruuhu Ceniido wadi wonaa lissaa (1 Korintu'en 12:11)).
3. Ko laabi tan, wonaa huunde nde Ruuhu wadata, kono ko huunde nde Ruuhu wadata.

Lootgol E Ruuhu Ceniido Wadii Nalnde Pentekosta Naa Ko Ko adii.

Maatiyu 3:11 - Dum wadaay tawo nde Yeesu lootaama bee juude Yuhanna.

Yuhanna 7:39 11 e 12:16, 23 - Dum wadata tan ko caggal nde lisaa teddinaa (caggal ummital mum). Kuude Nelaabe 1:4-5 – Doo, e waktu mo lisaa ummii dow asamaan, haa jooni be kebaani fodoore Baaba (ay 4), woni lootgol e Ruuhu Ceniido (ay 5).

Kuude Nelaabe 2:16-17 - Nyalde Pentekosta, nder waaju maako, Piyeer holli kuuje nyalde man bana timminki annabaaku lootugo bee Ruuhu Ceniido ko annabi Yowel wadi.

Ruuhu ina wonnoo, ina golloo, ina diwa, ina doole, ekn gila e tagoore aduna kono alaa ko o wadi walla ko o wadi e makko ko adii ñalngu Pentekosta ina wiyee "lootgol e Ruuhu". Ko adii juulde Pentekosta, yimbe ina keewi Ruuhu, ina ke6i baawcfe e Ruuhu, kono hay huunde e majje ina wiyee "lootgol e Ruuhu".

Ko dum wadi, Wonaa...

1. baawde wadde kaawisaaji (heewbe mbadiino kaawisaaji ko adii Pentekosta).
1. dokkal buubngal (heewbe buubnaama ko adii Pentekosta).
3. heewde Ruuhu (heewbe ina ngonnoo ko adii Pentekosta).
gooto. Yuhanna (Luuka 1:15).
b. Isabel (Luuka 1:41).
c. Zakariya (Luuka 1:67).
4. boornaade Ruuhu nde tawnoo yimbe e nder Alkawal Kesal (ko adii Pentekosta) boornaama Ruuhu (yeew Alkawal 6:34; 1 Taariika 12:18; 2 Taariika 24:20).

Lootgol Ruuhu Ceniido Ina wiyee "Fodoore Baaba"

lisa haaliino ko adii fof ko fayti e fodoore Baaba nde almuɓbe mum fodani almuɓbe mum. Baaba fodani neldugo Ruuhu bee innde Yeesu baawo Yeesu warti haa asama.

1. Yuhanna 14:16,17,26 "Mi don toro Baaba, o hokka on Balloowo feere, ngam o jooda bee mon haa abada. "Ruuhu goonga, mo duniyaaru waawataa jabbaago, ngam o yi'aay mo, o anndaa mo; kono ada anndi mo, sabu omo hodi e maa, omo wondi e maa. ... "Kono Balloowo, Ruuhu Ceniido, mo Baaba neldata e innde am, kanko jannginan on huunde fuu, o siftina on ko mbi'mi on fuu."
2. Yuhanna 15:26 "Amma to Balloowo mo mi neldata haa mon diga Baaba, Ruuhu goongaajo diga Baaba, o seedoto yam."
3. Yuhanna 16:7 "Kono mi haalan on goonga. Mi yaha, dum nafata on, ngam to mi yahaay, Ballo on warataa haa mon. Ammaa to mi yahi, mi neldan mo haa mon."
4. Kuude Nelaabe 1:4,5 "Nde o hawti bee mabbe, o wi'i be taa be ngurtoo Urusaliima, ammaa be dabbita fodoore Baaba, nde on nani diga am.

Ñalnde Pentekosta, lisaa rufi Ruuhu mum e dow yimbe fof. Ndee hiirde ko nde Yowel (e Esaaya) annabinoo teeminande ko adii duum:

1. Esaaya 32:15 Haa Ruuhu rufa dow men diga dow, ladde laatoto ngesa 6uu6ol, ngesa 6uu6ol limtee bana ladde.
2. Esaaya 44:3 Ngam mi rutta ndiyam dow mo don yakka, mi don yakka ndiyam dow lesdi yoorndi. Mi ruttinan Ruuhu am dow bibbe maada.
3. Yowel 2:28 (Kuude Nelaabe 2:17) "Baawo nden mi rutta Ruuhu am dow yimbe fuu."

Ñalnde Pentekosta, Baaba timminii fodoore mum, lisa rufi Ruuhu - Kuude Nelaabe 2:33 “Ngam maajum, nde o toownaama haa nyaamo Allah, o hebi fodoore Ruuhu Ceniido diga Baaba, o rutti ko on nji'ata jooni, nde on nanata.”

Tesko: Lootgol e Ruuhu ko fodoore sahaa kala, wonaa yamiroore.

Sifaa “Lootgol e Ruuhu Ceniido”

Lotugo bee Ruuhu Ceniido woni ko Yeesu wadi bee Ruuhu nyande Pentekosta ngam timminki fodoore Baaba - Yeesu rufi Ruuhu dow terde fuu. Ruuhu oo gila ndeen wonti he6de yim6e kismaa6e fof, 6e ngonaa 6amtaare (Yahuuda en walla heefer6e) walla darnde mum en e laamu Alla (almaami, annabaa6e ekn).

Dum firti ko Ruuhu oo wadaama ngam neddaagal fof. Heboobe nafaore ndee ko been ngoni Kerecee'en.

Lootgol e Ruuhu wadii laawol gootol e nder daartol. Kanko, Ruuhu, rufaama laawol gootol haa abada.

1. No lisa maayiri laawol gootol nii, Ruuhu oo rufiima laawol gootol haa abada. Dee gede didi daartol meedaa haajuuji ruttaade.
2. Hay Kuude Nelaabe 10:45 ina hollita ngool goonga. To saare Korneliyus, Ruuhu Ceniido jippi dow lenyi din nandi linjiila. Be puddii haalde demde ceertude. Ndee doo hiirde hollitii Yahuuda en wonde Ruuhu Ceniido rufaama e dow leyyi goddi dii kam e Yahuuda en.
3. Kono hol nde o rufi e dow leyyi goddi dii? Ko ñalnde Pentekosta. Wakkati timmudo e gollal ngal e nder Kuude Nelaabe ina hollita dum. Ina hollita golle timmude e ko yawti tawa batte mum ina njokki e jooni. Nde o ruttii, Ruuhu Ceniido fucfufii wacde golle makko, kono hay huunde e ko o wacata ko wiyetee “lootgol”.
4. Lotugo bee Ruuhu Ceniido woni ko Yeesu wadi bee Ruuhu nyalde juulde Pentekosta. Batte lootgol e Ruuhu Ceniido ko gootum e maayde Almasiihu. Hay so tawii o maayii ngam yim6e fof, ko googcfi6e (hono Almasiihu), tuub6e, loot6e e ndiyam tan ke6ata nafaore ndee. Hay so rufaama e dow terde kala, ko goonjinbe, tuubbe, lootaabe e ndiyam tan kebata nafaore ndee.
5. Nde o ruttii, Ruuhu fucfufii wacde golle makko, kono hay huunde nde o wacfi walla ko o wacfi ko wiyetee lootgol e Ruuhu. Lootgol ngol lisa wadi ngol ko e Ruuhu ñalnde Pentekosta.
6. E nder golle, batte lootgol e Ruuhu ko gootum e maayde Almasiihu. Hay so o maayii ngam yim6e fof e kala yonta, ko googcfi6e, tuub6e, lootaabe e ndiyam tan ke6ata nafaore ndee. Hay so Ruuhu oo rufaama e dow neddaagal fof, ko goonjinbe, tuubbe, lootaabe e ndiyam tan kebata nafaore ndee.

Yimbe fuu nder duubi fuu lootaama bee Ruuhu baawde e fuu kismaabe nder Almasiihu nder duubi fuu lootaama bee Ruuhu.

Ko dum woni fodoore Baaba (Kuude 1:4,5). lisa hebi fodoore Baaba (Kuude 2:33). Piyeer, nder Kuude Nelaabe 2:39, famtini dow fodoore nden woni ngam “onon wobbe” - been Yahuudu'en tawtoraabe nyalaade Pentekosta, “ngam bibbe mon” - Yahuudu'en be yontaaji garooji, e “ngam

be wofdi fuu” – lenyi feere (Laaru Efesu’en 2:13), ngam ko buri no Joomiraawo Allah men Kerecee’en noddata a allges.

Hannde, so a wonii e Almasiihu, a lootaama e Ruuhu no haanirta nii.

Kono hol nde? Ñalnde Pentekosta. Kono hol no? Ko noon kadi, lisaa maayiri ngam mon ko ina wona duubi 2 000 jooni. A hebii nafoore maayde Almasiihu nde ngondaa Almasiihu. Ruuhu oo rufii e dow terde kala ko ina wona duubi 2 000 jooni. A hebii nafoore ndee rufde nde ngondaa Kerecee’en.

Lootgol e Ruuhu firtaani “Kebde doole kaawisaaji e Ruuhu”.

Luuka 24:49 "Mi nelda on fodoore Baaba am, ammaa joodo nder berniwol Urusaliima haa on keba baawde diga dow." wiyaani fodoore Baaba ko huunde wootere e “kebbe doole”. O wi'i kuuje didi fuu don wada ngam be jooda haa Urusaliima. Ruuhu hokki baawde ko adii juulde Pentekosta ammaa lootugo bee Ruuhu wadaay ko adii juulde Pentekosta.

lisa hokki Ruuhu e Ruuhu hokki baawde ammaa lootugo woni ko Yeesu wadi naa ko Ruuhu wadi.

Wonaa Kerecee’en fuu mbacfi kaayefiiji ammaa Kerecee’en fuu ke6i Ruuhu.

Nde tawnoo lootgol e Ruuhu ko huunde daartol keeriinde, alaa ko nafata so wonaa haalde ko fayti e “ja6de lootgol Ruuhu Ceniicfo”. Deftere nde meedaa huutoraade oon sifaa konngol. Hol no mbaawirtaa hebde kewu daartol bennudo? En mbaawa hebde Ruuhu walla en mbaawa hebde dokkal ummoraade e Ruuhu kono en mbaawaa hebde “lootugol Ruuhu”.

En Haani Seerndude Hakkunde “Lootgol E Ruuhu” Ko Golle lisaa, E Hokkude Baawde, Ko Golle Ruuhu.

Ko cfuum woni majjere 6urnde heewde e hakillaaji yim6e heew6e - jii6de ko lisaa wacfi e Ruuhu (Baptisma walla rufde) e ko Ruuhu wacfi nde o rufnaa walla o he6aama.

Yeru, Ruuhu hokki yimbe baawde kaayefiiji ngam be kaala demde godde e sembidinki nyawbe.

O siifi goondinbe Almasiihu, o joodi nder soodiibe, o don ilna nulaabe e annabo’en, o don semmbidina e don ardo, ekn ammaa walaa ko dum wi’etee “lootugo.”

Lootgol ngol ko ko lisaa wadi e Ruuhu ñalnde Pentekosta - O rufi mo e dow terde kala.

E nder deftere nde, nde Ruuhu jippii e neddo, arii e neddo walla yanii e neddo, oon neddo hebi baawde Alla

1. O jippii e dow lisaa, o wadi kaawisaaji

Matiyo 3:16

Luuka 3:22

Luuka 4:18

Marku 1:10

Yuhanna 1:32

2. Luuka 2:25-27 - Simeyon annabi

3. Luuka 1:35 - Mariyam reedi lisaa
4. Kuude Nelaabe 1:8 - nulaabe kebi baawde
5. Kuude Nelaabe 2:3, 4 - Be kaaldi demde
6. Kuude Nelaabe 8:16 - Be mbaadi maandeeji
7. Kuude Nelaabe 10:44, 45 - Be kaaldi demde
8. Kuude Nelaabe 19:6 - Be kaali demde, be annabi

Tesko: E nder Kuude Nelaabe 8, nulaabe bee ko worbe subaabe haa teenji ngam seedtaade ummital lisaa. Be njoginoo sifaaji: Luuka 24:48; Kuude Nelaabe 1:8; 1 Yuhanna 1:1-2 e seedanteeje: 2 Korintiyankoobe 12:12; 1 Korintu'en 9:1; Kuude Nelaabe 1:21,22; Kuude Nelaabe 8:18. Kam6e e kam6e tan njoginoo baawcfe wacfe Ruuhu ina fawa e dow necfcfo e dow 6uu6ol juucfe (e hono noon rokkude baawcfe).

Yerondirde lootgol e Ruuhu e lootgol nder ndiyam ngam yi'ugo hol nder dido woni "Lootol gootel" nder Efesu'en 4:5.

Baptisma Ni Ndiyam (Be Oruko Jesu)

Ko worbe mbaadata

Matiyo 28:1

Kuude Nelaabe 8:38

1 Korintiyankoobe 1:14-16

Wadatee ko e ndiyam

Kuude Nelaabe 8:38-39

Kuude Nelaabe 10:47

Wadii laabi keewdi (e kala waylo-waylo)

Ko yamiroore wonaa fodoore

Kuude Nelaabe 2:38

Kuude Nelaabe 22:16

A Sifaa: Lootgol Kerecee'en woni lootugo nder ndiyam nder innde Yeesu (e baawde Yeesu) ngam yaafuye hakkeji. Ina ardoo dum sahaa kala ko goondinal e tuubugol.

Won e janngirde:

- Lootgol ndiyam ina haani (Marku 16:16; Kuude Nelaabe 2:38; 22:16) .
- Lootgol ina jabee tan wonande goondindo (Kuude Nelaabe 8:37-38) .
- Lootgol ko maande wirwirnde (Roomnaabe 6:3-6). Ko e njuumri.
- E nder lootgol, en naatii e Almasiihu (Galatiyankoobe 3:26, 27)

Efesu'en 4:5 wi'i "lootugo woore tan woodi". Ndee lootgol ko lootgol ndiyam, sabu lootgol Ruuhu ngol wadii tawo, alaa ko haani wadteede. Kono lootgol ndiyam e innde lisaa ina jokki e wadeede kala nde neddo wonti Kerecee'en.

Wobbe Wi'i "Lootol Ruuhu Ceniido" Fodanaama Nulaabe Tan.

"Lootgol Ruuhu" wonande yim6e 6ee ko nde necfcfo he6ata doole e Ruuhu ko wayi no 6uu6ol, peeñcu, kaawisaaji ekn... Kono cazeele e ndee miijo ina ngoodi.

Arande, konngol "lootgol Ruuhu" woodaani nder deftere nde. Firooji dii fof ina njogii "lootgol e Ruuhu" walla "lootgol e Ruuhu." Wonaa lootgol ngol Ruuhu wadata, kono ko lootgol do Ruuhu huutortoo. E nder fodoore Alkawal Kesal, ko Ruuhu oo ruttotoo kadi dum feeñata ko e dokke kaayeefiije de Ruuhu oo rokkata. Ina haani ciftoreede ko ruttii – wonaa dokke, kono ko Ruuhu. Fodoore nden woni Ruuhu naa dokke de Ruuhu hokkata baawo o rufi. Kaawisaaji e dokke ina ndokkee gila ko booyi ko adii ndee lootgol, kono ko fodanoo koo wadi tan ko e oon ñalawma wonaa ko adii. Haa ñalnde heen, Ruuhu meeda ruttaade e yimbe fof, kono gila ñalnde heen yimbe fof ina mbaawi hebde Ruuhu. Haala Yeesu nder Kuude Nelaabe 1:4- 5 holli fodoore Baaba e lootugo bee Ruuhu laati gootum. Nde nulaabe kebi Ruuhu nder Kuude Nelaabe 2, Piyeer wi'i nder v.16 dow annabaaku Yowel (fodoore Baaba) don timma. Dum ina yahdi e konngol lisaa e nder 1:4,5. E nder 2:33, Piyeer ja6i Yuhanna 7:39 o wi'i bee laabdum dow fodoore man woni rufugo Ruuhu Ceniido. Nde Piyeer wi'i: "dum ko nji'ata e ko nanataa", o don huutinira peeñdi Ruuhu ngam hollugo Ruuhu, goonga, don rufa. Yeesu rufi Ruuhu bana no fodi nder Alkawal Kesal.

Won e wiy6e fodoore lootgol e Ruuhu ngol wacfaama tan e nulaabe, ina teskii wonde e nder binndancfe cfe lisaa haali cfum, ko nulaabe tan ngonnoo heen (yeru, Kuude Nelaabe 1:4-5). Kono nde lisaa haaldi e nulaabe bee, dum hadaani fodoore ndee. Goonga nii, so en yeewii denndaangal binndande kaaleteede e ndee lootgol, en njiyii wonde dum wonaano noon. Nde Yuhanna lootoowo oo haali, o haaldaani e nulaabe tan, kono o haaldaani e jamaanu Yahuuda en yahnoobe lootde e makko (Matiyo 3:1-12 e Luuka 3:15, 16). Nde nulaado Yuhanna haali ko fayti e fodoore (nde dum, woni lootgol e Ruuhu) e nder Yuhanna 7:39, dum haali tan e nulaabe. Fodoore Kuude Nelaabe wonaa tan e won e yimbe, kono ko fodoore wonande hisnaabe bee fof. Ina jeyaa e ko addani won sikkude wonde dum ina famdi, ko sabu be paamataa wonde lootgol e Ruuhu wonaa renndinde dokke (ex. demde) wonaa kadi huunde kaawis.

Hol ko woni haala Korneliyus? (Kuude Nelaabe 10-11)

E nder Kuude Nelaabe 10: 44-45 Piyeer noddaama ngam waajaade leyyi goddi. Nde o woni e waajaade, Ruuhu jippii e leyyi goddi dii, be puddii haalde demde. Mbele dum firti ko leyyi goddi dii kebii Ruuhu ko adii nde be ngonata Kerecee'en? Wonay bana ni. Ko goonga, Ruuhu ina gollinoo e won e yim6e ko adii Kuugal 2. Sawulu e nder Alkawal Kesal ko yeru. E nder 1 Samuwel 10:10, Ruuhu Joomiraacfo ina joginoo Sawulu, o annabi (Yeew kadi 1 Samuwel 11:6). E nder 1 Samuwel 16:14 ina wiyee wonde Ruuhu Joomiraacfo ittaama, kono e nder 1 Samuwel 19:23 Ruuhu ari e dow Sawulu kadi, o annabi. Ruuhu ina waawi arde e neddo, wada dum annabaagal (walla wadde goddum) caggal duum itta hoore mum. Goddo mo Ruuhu don yama, haa haa annabaaku, dum firtataa Ruuhu don joodi nder oon neddo bana no fdirnoo nder Alkawal Kesal.

E nder Kuude Nelaabe, en njangii fodoore Ruuhu rewruude e waaju Piyeer e nder deftere 2. So neddo noddii Alla rewruude e Linjiila, o wonti Kerecee'en, oon neddo ina heba dokkal Ruuhu. Dum ina waawi wadeede sabu Ruuhu oo rufaa e dow terde kala. E nder Kuude Nelaabe 10, Alla yidi

hollude wonde dūm hawri ko e leyyi godđi, hono no waajotoo caggal mum nii: “O seerndaani”. Ruuhu jippi dow mabbe ko adii be laato Masiihiko'en, dūm holli Allah jabi lenyi feere bana Yahuudu'en nuddinbe Yeesu bana Almasiihu. Nde Piyeer e wocf6e 6ee nji'i cfum, 6e nganndi nde Ruuhu rufi, caggal e nder Kuucfe 2 (golle cfee ina ngoni e sahaa timmucfo), o rufi e dow lenyi goncfi cfii kadi. Ndeen, be mbeltiima no feewi, leyyi godđi dii lootaama, be tayaaka, be kebi Ruuhu Ceniido, no fodoore ndee fodani dūm nii.

Naamne

1. Yahyaa lootoowo waajii lootgol...
  - Repentance
  - Salvation
  - Moses
2. Lootgol yiite ko maande ñaawoore Alla e dow be tuubnaaki
  - True
  - False
3. Rewde nder ndiyam maayo geec hisni Isra'iila'en diga maccungaaku Misira'en ammaa lootugo Almasiihu hisni neddo diga maccungaaku hakke
  - True
  - False
4. Lootgol nder Almasiihu woni noddaango Allah ngam yaafugo bee maajum labbina gootel nder hakkeji mabbe.
  - True
  - False
5. Lotugo Ruuhu Ceniido woni ko Yeesu wadi bee Ruuhu nyande juulde Pentekosta.
  - True
  - False